

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

HATÁRŐR

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A tegnapi közgyűlés.

A tegnapi városi közgyűlés napirendjén szerepelt nagyfontosságú gazdasági kérdések ismét rácafoltak azokra a setétben bujkálókra, akik azt hiesztelik, hogy az új rendszer nem dolgozik semmit.

A tegnapi közgyűlés napirendjének gazdagsága, az egyes tárgyak fontossága újabb méltó válasz volt ezekre a mind gyakrabban hallható és jól ismert konyhából eredő vádaskodásokra.

A vádakkal, a rágalmakkal ritkán akad gazdája, az apaságot nem igen vállalja valaki és így nem szándékoztunk azokkal érdemileg foglalkozni. De a tegnapi közgyűlés igenis parancsolólag kötelességünké teszi, hogy végre is szembenézzünk a vádakkal és ne engedjük és tőrjük tovább, hogy egyesek, akik a setétséget szeretik, a polgárságot setétben tartásák. — „Lássunk tisztán” — az ő farizeus jelszavuk.

Am jó, lássunk tisztán!

A régi rendszer soha, de soha, még fénykorának delelőjén sem dolgozott tíz év alatt annyit, mint az új rendszer egy hónap alatt.

Ha a régi rendszer nem nyomoritotta volna agyon harminc éven át ezt a fejlődésnek indult várost, úgy ma nem volnának olyan lehetetlen állapotok, amelyeknek eltakarítása egymaga időt és óriási munkát igényel.

Ez a harminc esztendő, — a szabadelvűpárt e városra nézve is gyászos uralma, — megakasztotta városunk fejlődését, elállította természetes vérkeringését, megbénította, lehetlenné tette, hogy

Ujvidék azzá legyen, amivé Isten is rendelte.

A maguk tunyasága, copfos ósdi gondolkodása, a legkorruptabb klikkrendszer érdekszájai — a város fejlődésének útját állták. Másokat pedig nem engedtek érvényesülni. Hiába döngette néhai jó *Nemes Sándor* és a törvényhatóságban ülő kevésszámú elvtársa a szabadelvűpárt által elfoglalt városháza kapuit, — azon át világosságot nem engedtek bejuttatni. A klikk a sötétséget szerette és most a visszamaradt csahosaik azt ordítják: „lássunk tisztán”.

A régi rendszert eltemette a polgárság felébredt öntudata, melyet évtizedeken át mély álomban tudtak ringatni. És eltemette ugyanígy, hogy nem volt annak a bukott rendszernek fénykorában annyi katonája, hogy azokkal most — az eltemetett rendszert jól megásott sírjából még egy pillanatra is ki tudnánk ásni.

A polgárok átka oly súlyossá tette azt a rögöt, amely befödi a sirt, hogy nem ássa azt ki soha senki!

A halottakat lehet megsíratni, de új életre támasztani, — nem adatott meg emberi erőnek. Csodákban pedig a huszadik században csak babonás vénasszonyok hisznek.

No de „lássunk tisztán!”

Ne beszéljünk most arról, mit tettünk, dolgoztunk a közelmúltban. Lásunk csak a tegnapi munkatömeget, az alkotások újabb halmazát, az egyre jobban kiépülő utat, amely e város fejlődéséhez, a polgárság boldogulásához vezet.

A tegnapi közgyűlés nem kevesebb,

mint *nyolc* szabályrendeletet tárgyalt, mindegyik közhasznú, a város és a polgárság érdekében való.

A legfontosab köztük a város határain emelt *vámcsorompók*, amelyekkel a *külföldi áru behozatalát* megnehezítettük, és ezzel jobban szolgáltuk a honi ipart, mint akik egyesületté tömörülve diszelnökököt, védnökököt, elnökököt, tiz alelnökököt és száznéhány választmányi tagot választva, a minden évben tartandó közgyűlésen azt harsogják a sajtó megjelent képviselőinek a fülébe: *Mi a honi ipart védjük* és ugyanakkor a ruhájuk angol vagy brünni szövethől való, kalapjukat a wieni Habig gyárból vették, a cipőjük amerikai, a fehéreneműjük wieni, a nyakkendőjük francia gyártmány. Ujvidék városa az új rendszer első ténykedéseképe kimondotta, hogy minden szükségletét kizárólag *honi* cikkekkel szerzi be. Minden kiírt pályázat főfeltételül kiköti ezt.

De a tegnapi közgyűlésen hosszabb vita után elfogadott és a *behozatali vámról* szóló szabályrendelet a város polgárainak összeségét *évente 30 ezer kor. új jövedelemhez* iuttatja.

A köztisztasági szabályrendelet módosítása városunk közegészségügyi viszonyain javított újból. Továbbá egy kulturváros szégyenét az eddig a belvárosban volt *szerelmentanyák kitélepítése* a város közérkölciségi viszonyain ütött csorbát köszörülte ki.

Messzekiható, nagyfontosságú és eseményszámbamenő határozat volt az új városi *közkórház építési terveinek* és költségeinek végleges megállapítása és azok fedezése és az építkezés fogana-

Egy szerencsétlen naplójából.

— A Határőr eredeti tárcája. —

Irta: Laszkafeld Géza.

..... Ott állottam a hideg, barátságatlan szobában, s izzó homlokomat az ablak jégvirágos üvegéhez szoritottam. És omló könnyeimtől lassan-lassan olvadozni kezdettek a szeszélyes alakok, melyeknek sötét, határozatlan körvonaliból az elcsigázott, halálfaradt és mégis szédítő gyorsasággal működő agy fantasztikus alakokat teremtett.

Nézem őket a keserűség cseppjeinek fátyolán keresztül, hosszan nézem, s elém lebegnek gyermekségem sötét, örömtelen napjai...

Látom magamat, mint tudvágytól lángoló vézna gyermeket, amint félrevonulva a ház legféltreosabb szobájában a tudományos, és a nem tudományos, de lélekrontó könyveket bujom, megszerkesztve a legkisebb zaj hallatára, melyet talán csak egy légy reptelése okozott, de túlzogatott agyam közelebb lopodzó léptek hangját vélte megkülönböztetni.

Remegve néztem az ajtóra, gyáván reszkelve annak tudatában, hogy tiltott gyümölcsöt élvezek.

Oh, bár soha ne tettem volna! Bár ne tanultam volna írni, olvasni, gondolkodni; bár úgy nőttek volna fel, mint az állat, érzéketlenül a világ romlottsága, az emberek rossz bánásmódja és a természet szépségei iránt! Átkozott legyen a pillanat, melyben először tanítottak meg valami emberi dologra, ezerszer átkozott a perc, melyben világra születtem!...

..... Akkor még mindent nem tudhattam. Félelmem lecsillapodott, s én ismét vad mohósággal faltam a gyilkos mérget, mely megölte jövőm boldogságomat!...

Akkor csak azt éreztem, hogy azok, kik minden szavukkal arra intettek, hogy mindig csak igazságra törekedjem, kik nem tudtak elég rémes és rikitó képeket elém tárni azokról, kik az élet országában az igazság útjáról letértek, maguk is igaztalan dolgokkal tölték tele agyamat, melyekről most egyenként tépi le a leplet a rettenetes könyv, mely a tudományok kérérlhetetlen logikájával kényszerít bennünket arra, hogy higgyünk benne, jobban, mint Isten-

ben, kinek létezését megtagadja, jobban, mint szüleinkben, kiknek jóhiszemű, de rossz eredményt termő ámitásairól lerántja a fedőburkot!

Igy támadtak a gyermekben a kételyek, melyek az ifjunak és férfúnak a létet türelmetlenné tették, mindig több és több, mindig hatalmasab- bak. És üzték, hajtották egymást megmérgezett agyamban, míg a szender el nem nyomott, s a gyenge szervezet reakciója folytán mély, álom nélküli élettelenység vett erőt rajtam!...

Kezemben az acél, melynek hideg csövét a halál hat hóhérja lakja, s ujjaim önkénytelenül megszorítják a ravaszt, miközben szemeim keresik életem lelkiismeretlen megrontóit, kik hideg eszükkel kiszorították belőlem mindazon érzéseket, melyek más szerencsétleneknek vigaszul szolgálnak.

Hasztalan keresem. Csak az elhagyatottságnak rideg démonai vigyorognak mindenünnen felém. Ők már túl vannak azon határokon, melyeken belül bosszúm, mint a lavina, porrá zúzhatná őket!...

..... A jégvirágok már mind elolvadtak, nem láthatom bennük többé multam rémes ár-

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB
ZSEBÓRA
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁT-
SZERÉSZ, VÉSNÖK. Leg-
nagyobb raktár arany,

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti, cikkekben legdusabb
ohinal ezüst raktár.

tosítása ügyében tett intézkedések. Mind- ez a város különösebb megterhelése nélkül. Ép ebben van a munka legki- válóbb érdeme. Alkotni — súlyos meg- terhelés nélkül.

A *Határőrben* vetettük fel az esz- mét, hogy kérje a város a létesítendő *állandó dunai közúti hid* előmunkálati engedélyét. A tegnapi közgyűlés ezt lelkesedéssel magáévá tette. Ezzel a rég vajdud kérdés futólépésben jutott a megvalósulás felé.

Az *állatbepótlóállomás* létesítése ügyé- ben tett lépés a város jövő boldogulá- sához az egyik alapkövet rakta le.

És így tovább!

Mennyi idő fecsérlődött el a multban és nem történt semmi, és az új rend szer egy közgyűlés alatt elvégezte mind ezt. És amellet végtelen hosszú azok- nak az alkotásoknak a sora, amelyek az előkészítés munkájában vannak.

Akinek pedig ezekután kedve tellik az új rendszert munkátlansággal vádol- ni, az vagy örült, vagy gazember.

Mayer József.

Önálló vámterület Ujvidéken.

A külföldi árú megvámolása.

30.000 korona új városi jövedelem.

Marcekovich Imre dr., városi adóügyi tanácsnok előadása alapján a tegnapi városi közgyűlés tárgyalta azt a szabályrendeletet, — amelyről már írtunk, — és amely nemcsak gazdasági jövedelmezőségénél fogva érdemel különösebb figyelmet, hanem a szabályrende- letben kifejezett intenciók megérdemlik, hogy mindenfelé az országban követsére találjon.

A régi rendszer bünei folytán jobb sorsra érdemes országunk iparát, kereskedelmét az 1917.-ig lekötött közös vámterület megbénítja. Iparunk, kereskedelmünk nem bonthatja ki szárnyait, mert azoktól megfosztott bennünket az átkos közösség.

Amíg a magyar nemzet az osztrákkal kö- tött ezen nyűgöt magáról lerázza, — aminek legkésőbbben 1917.-ben okvetlen be kell kö- vetkezni, — addig is minden magyar hazaf- inak kötelessége a magyar ipart mindenütt, ahol csak szerét ejti, teljes erejéből támogatni.

A magyar ipart leghathatósabbban úgy védjük meg, ha a külföldi iparcikkek behozat- alát megnehezítjük. Ezt segíti elő az a sza- bályrendelet, amelynek értelmében *városunk- ban minden külföldi árú után kövezetvám fi- zetendő. Ezáltal Ujvidék önmaga állítja fel*

a külföldi árú beözönlése ellen a magyar ipart védelmező vámsorompót.

A külföldi árúk és iparcikkek ezáltal meg- drágulnak és így a magyar ipar hathatós tá- mogatásban részesül. És emellett a város te- kintélyes új jövedelmi forráshoz jut, ameny- nyiben előreláthatólag 30 ezer korona *tiszta jövedelmet* fog hozni, ami a pótdójt 7%-kal le fogja szállítani.

De nézzük csak az érem másik oldalát is. Kereskedőink a szabályrendeletet *terhesnek*, sőt némelyek *eiviselhetlennek* mondják. Ezt a véleményt nem osztjuk. Először is a *kövezet- vámot* azok tartoznak fizetni, akik a kövezet- tet leginkább használják. Ezek pedig a keres- kedők. Naiv érvelés, hogy a kereskedőkre ez elvisehelten terheket ró. *A kereskedők majd áthárítják ezt az újabb terhet a fogyasztókra*, és felosztva a fogyasztók közt, az észrevétlen kis különbséget fog előidézni. A város köve- zésére költött százezrek amortizációs összege ma már oly nagy, hogy azt alig tudjuk fizetni. Tehát emiatt is új jövedelmi forrás után kel- lett nézni, melyért, hogy a városi tanács ezt megtalálta, csak elismerés jár ki neki.

Hazafias és jövedelmező vivmány, mely, — újlághangszólyozuk, — megérdemli, hogy azt mindenki szíve örömet üdvözölje.

Az új szabályrendelet így szól:

Szabályrendelet.

Ujvidék sz. kir. városba vasuton, gőz- és uszály-hajókon vagy más vízi járműveken külföldről behozott árúk, szállítmányi tárgyak után fizetendő kövezetvámról

1. A magyar szent korona alá nem tar- tozó országokból behozott mindennemű fa után métermázsánként 10 fillér és mindennemű más árú vagy szállítmányi tárgy után méter- mázsánként 20 fillér kövezetvám fizetendő.

2. Bosznia és Hercegovina a kövezetvám szempontjából külföldnek tekintendő.

3. Azok az árúk, melyek akár a székes- főváros, akár más az első pont szerint belföld- nek tekintendő város, vagy község kövzeti- tésével érkeznek Ujvidékre ép úgy kövezetvám alá esnek, mintha közvetlenül külföldről ér- keztek volna. Ha azon körülmény hogy vala- mely belföldi városból érkező árú külföldi-e vagy sem, más úton meg nem állapítható, a feleket vallomástételre lehet felhívni.

A vallomás, a mennyiben az arra vonat- kozik, hogy a 3. pontban tárgyalt árú külföldi szóval is megtehető, kétes esetben a fél- lél mindig vallomás irandó alá, melyben a fél kijelenti, hogy az általa átvett árú legjobb tudomása szerint belföldi árú.

A kövezetvám a kirakodás, illetve a vá- rosba való behozatal előtt fizetendő; indokolt esetekben a városi tanács a kövezetvám fi- zetése iránt halasztást adhat.

Ha a fél vallomást adni vonakodik és az árú hovavalósága meg nem állapítható, az árú külföldről behozottnak tekintetik.

Ha azonban a fél utólag igazolja, hogy az általa behozott árú a fentiek szerint kül-

földinek minősített és belföldi volt, a fi- zett kövezetvám visszatérítésének van helye, melyet a városi tanács utalványoz vissza.

Oly árúk különösen, (gépek) melyekről beigazolható, hogy a lényegesebb alkatrészei belföldön készítették és a gép belföldön állit- tatott össze, nem tekintendő külföldinek még akkor sem, ha több alkatrésze külföldön állit- tatott elő.

Kövezetvámmenteségek.

Mentesek ezen kövezetvám fizetésének kötelezettsége alól:

1. A kir. udvar, a kir. uralkodóház tagjai és idegen hatalmasságok követségél, consula- tusai a részükre érkező szállítmányok után.

2. Minden állami vagyon mint só, do- hány stb.

3. Postai szállítmányok általában.

4. Oly építési anyagok, melyek állami vagy más középületek, állami, megyei vagy városi törvényhatósági, úgyszintén községi utak, hidak építésére vannak szánva, kivéve ha azoknak szállítása vállalat útján eszközöltetik.

5. Katonai szállítmányok.

6. Vaspályának vagy gőzhajótársulatnak saját maga számára szóló szállítmányai.

7. Emberi hullák.

8. Oly árúk, melyek a vizet illetve, vasuti, vagy hajóraktárokat el nem hagyták s innét új czimzés alatt tovább szállítatnak.

9. Külföldre küldött és a városi mérték- hitelesítő hivatal által hitelesített üres hordók valamint használt zsákok, a mennyiben elkül- déskor visszatérésre bejelentettek.

10. A közgyűlés által nyomós okok tekint- etbe vétele után egyeseknek, kik külföldről behozott nyers árúk feldolgozásával foglalkoz- nak, vámentesség biztosítható.

Általános határozatok.

A kövezetvám-díjtétel megállapításánál minden 50 kilogramon aluli mennyiség fél mé- termázsának és 50 kg-on felüli mennyiség teljes métermázsának számítandó.

A kövezetvám mindég azáltal fizetendő, akinek címe alatt a szállítmány érkezett.

E díjszabályzatban meghatározott díjak fizetésének kijátszására, vagy megtagadására, e díjszabályzat áthágására, úgy annak a meg nem tartására irányzott minden cselekmény, fele részben a város szegényházi alapját, fele részben pedig az államkincstart megillető 1-100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Ezen szabályrendelet egyes esetekben való alkalmazása körülfermelülő ügyekben elsőfo- kulag a vár. rendőrkapitányi hivatal, másod- fokulag a vár tanács és harmadfokulag a közigazgatási bizottság határoz.

Ujvidék, 1907. évi augusztus 15.

Szalay Lajos s. k.

kir. tanácsos, polgármester.

nyait, s álomszerű szibadiság vesz rajtam erőt, melyet azonban kinzó ördögim tüzes fogóikkal hamar elűztek tőlem. Hogyne, hiszen álmában az ember nem érez, nem gondolkozik!...

Felugrottam. Künn a kakasok takarodót kukurkoltak a szellemeknek és kísérteteknek, kik sötét, dohos odvaikból kikelve, eljöttek a a halandóknak anélkül is oly kevés nyugalmát megrövidíteni. Megkönnyebülten sóhajték fel, hiszen talán az én hóhéraim is elhagynak, hogy visszatérjenek csendes birodalmukba, új kinokat készíteni részemre...

... Ismét leteszem a fegyvert, mint már annyiszor. Miért is él mindig a remény, e világ- csaló, a kétségbeesettek keblében is, és meghosz- szabbítja szenvedéseiknek anélkül is végtelen so- rozatát!...

Elhagyott a mult. De csak azért, hogy a százszorta kinzóbb jelennek adja át helyét.

A sötét árnyak helyett előm jön az élő; ra- gyogó, égető fénye megvakít, s kiegészi belőlem a nyugalom utolsó morzsáit. Mert hiszen én arra születtem, hogy százszor annyit szenvedjek, mint a megváltó, ki szenvedésével állítólag az egész gyarló emberiséget megváltotta, hogy a jövőben még gonoszabbak legyenek!...

És miként a csörgőki gyó, midőn áldozatára szegzi delejes tekintetét, hogy magának biztosítsa, rámnéz Ő, a szőke angyalok mására teremtett

ördög, kinek csak azért voltak néha jó szavai részemre, hogy hideg érzéketlenségét azután fokozva érezsem. Rámnéz, és pillantása előtt el- fűnik akaratom, s kezem nem bírja elérni a lá- baimnál heverő fegyvert, nem bírok egy durra- nással véget vetni e szétroncsolt létnek.

Azután odajön mellém. Egészen közel hajol hozzám, érzem forró leheletét, testének őrlítő il- latát, s halk, mómoritóan édes hangja gyilkos gúnyolódással tépi fel bennem a még félig nyílt sebeket...

... És beszél hosszan, szakadatlanul, s minden szó, mely ajkáról elhangzik, tördöfésként hatol beteg lelkembe, s én vonaglom a fájdalom- nak rettenetes súlya alatt.

De ő csak beszél. Hogy mit mond, nem tu- dom, csak érzem, hogy fáj, nagyon fáj!...

Egy szélroham megrázta ablakaimat, s fel- riadok ez átkos álmodozásból. Künn a hajnal pirja ég már a távol láthatáron, s én megtörtén- nézek szét nyomorúságom néma, mozdulatlan tanuin!...

... Keresem Őt, s amint révedező szemeim kutatva tekingetnek erre-arra, meglátom a földön a lábaimnál heverő revolvert. Szilárd elhatáro- zással nyúlok le érte, s felveszem. Csak egy nyo- mintás, s minden bajnak vége. Milyen semmi az élet!

Odailleszttem a csövet vadul zajongó szí- vemre, s kéjes érzés fog el, amint lassan lassan nyomom előre a kakast, s az mindig közelebb visz a lét határához, még csak egy hajszál, és...

Az utcán vad zürzavarban dalol egy részeg társaság, velük van egy nő is, egy szép, de bú- nős nő. A döntés pillanatában érnek ablakom elé, s én látom a szép, de elcsigázott arcon a lelki nyomor és szenvedések nyomait, melyek csak még szörnyűbbek lesznek az örökös, gépies mosoly- gás által, mely ott ül azon a szenvedő arcon, s melynek némelykor kacagássá kell fejlődni, mert az egész részeg társaság kacag egyiküknek tragár, állatias tréfáján!...

Szegény, neki még nem is szabad szenved- ni! Mily boldogtalan lehet, mennyivel szeren- csétlenebb nálam, kinek hivatása nem követel nevető arcot!...

De mennyivel erősebb lelkű is lehet nálam, kit még csak egy hajszál választ el az önkéntes haláltól!...

Eldobom a fegyvert. Szegényezés fog el, mikor a látványt áttekintem. Hát még ez a nő is túltegyen rajtam?

Nem és ezerszer nem! Viselni fogom az isszo- nyú terhet, míg össze nem roskadok alatta...

1907. augusztus 30.

H

A

A

Men

Váro

Jgdncz.

Tenő, a

mes és

gatója a

jedelmes

delmezős

végösszeg

Utcai v

Városi

Magánv

Fűtés e

Saját f

Vesztes

Kösz

Kem

Munk

Tiszt

Fizet

Gyár

Utcav

Üzlet

Eng

Vesz

Kocsz

Kátrány

Mellékter

Utcavilági

gázért

Városi vil

Magánvilá

Fűtés és r

Installáció

haszna

Teher 900

A 2-ik üz

Az 5-ik

Há

Vasár

órákor a

kisebb kal

ügy zúgtal

És mert e

igazi harc

szombesza

csata ezen

bettér oly

májától, h

műlve fut

Ezt a

kömvisses

lós, Schler

Antal ujj

a kamenic

fel a garat

Hango

gig a Pető

velük szen

József és

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatruházat az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben,) megtekinteni, ahol is az összes a szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérneműk, nap- és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb a legnagyobb választékban kaphatók.

A gázgyár megváltása.

A szakértők kimutatása.

Mennyi lesz a jövedelmezőség?

Városunk két kiváló szakértője: Pfeiffer János, műegyetemi magántanár és Debreceni Jenő, a debreceni világítási művek érdekes és elsőrangú szakembernek elismert igazgatója a *Határőr*-ben legutóbb közzétett terjedelmes és indokolt szakvéleményükhöz jövedelmezőségi kimutatást készítettek, melynek végösszegeit alább ismertetjük:

Jövedelmezőségi számítás:

I. üzletév:

pro 1908. III./1.—1909. III./1.

Kiadások:

Utcai világítás	180.000 m ³
Városi fogyasztás	20.000
Magánvilágítás 1906-ban	300.000
Fűtés és motor 1906-ban	30.000
Saját fogyasztás	12.000
Veszteség	32.000

Összesen 574.000 m³

Köszén	K 74.000
Kemencék fűtése	" 17.800
Munkabér 1906-ban	" 11.500
Tisztító anyag és munka	" 600

K 103.900

Fizetések	K 9.600
Gyárfenntartás	" 5.000
Utcavilágítás ellátása	" 9.000
Üzleti költség (adó eleinte nem lesz)	" 2.500
Engedmények	" 1.000
Veszteségek	" 200

K 131.200

Bevételek:

Kocsz	K 47.000
Kátrány	" 6.000
Melléktermények	53.000
Utcavilágítási gázért	" 38.000
Városi világítás	" 4.800
Magánvilágítás	" 78.000
Fűtés és motor	" 6.000
Installáció üzlet haszna	" 4.000

Brutto maradvány 53.000 K

Teher 900.000 K 5% K 49.500

Tiszta maradvány 3.500 K

A 2-ik üzletévben tiszta maradvány 10.750 K.

Az 5-ik " " " 28.300 K.

Üsd, nem apád.

Háború a Flatt-utcában.

Puskatűz.

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel három órakor a Flatt-utca és az Erzsébet-tér sarka kisebb kaliberű csataterre változott át. Csak úgy zúgtak a pofonok, és suhogott a furkós. És mert egy jövevényes utcai harc csak akkor igazi harc, ha a verekedők a rendőrökkel is szembeszállanak, a kackiás legények az utcai csata ezen részét is bemutatták és az Erzsébet-tér oly hangos lett a duhaj legények lár-májától, hogy a környék egész lakossága rémülve futott az ablakhoz.

Ezt a botrányt Zsebíts András, ujvidéki kömivesszeg fővezérlete alatt Zsebíts Miklós, Schlemender István, Eble Ferencz, Eble Antal ujvidéki iparossegédek rendezték, akik a kamenicai utcai csárdában túlsokat hajtottak fel a garatra.

Hangos énekszóval, lármázva vonultak végig a Petőfi-utcán és amikor a pósta elé értek, velük szembe Kapás Pál volt rendőr, Antal József és Skultéti István jöttek, kiket se szó

se beszéd, elébb fellöktek, majd mikor ebből a szokatlan kedvtelésből némi kis nézeteltérés támadt, kezdetét vette az általános harc.

Kapás Pálék kisebbségben lévén, bizony alapos verést kaptak. Földre teperték és ott ütötték őket, ahol épen érték. Kapás és Skultéti sérülten, utóbbi fejéből vérezve maradt a csataterren.

Ekkor, már-már a legválságosabb pillanatban Kobilarov Szvetozár és Koch János-dól álló rendőrorjárat futva jött a harcterre, de Zsebítsék erre kerekét oldottak és megindult a hajszja. Zsebítsék elől futva menekültek a Petőfi utca végig, őket pedig a rendőrök üldözték. Így tartott ez a Mátyás király utcaig, itt Zsebíts András, „a legények eleje” megfordult és revolverével az őket üldöző rendőrökre lőtt. A rendőrök erre fegyverüket használták és megijesztésül a levegőbe löttek. Végre is a Magyar-utca sarkán sikerült Zsebíts Andrást elfogni és a rendőrséghez hozni.

Vései Elek, főkapitányhelyettes, ügyeletes rendőrkapitány úgy a panaszos Kapásékkal, mint Zsebítsék jegyzőkönyvet vett fel. Az ügyeletes kerületi orvos által kiállított látélet szerint Kapás sérülései 8 napon belül gyógyulnak, míg Skultécky sebei több időt fognak igénybe venni.

Az éjjeli harcrol szóló jegyzőkönyveket a bírósághoz teszik át.

HIREK.

Magyar cégtáblát. Az aussigi osztrák Schicht céggel bizony isten nem volnánk sohasem megakadva és eszünkbe se jutna ennek az osztrák cégnek lapunkban reklámot csinálni, ha egy örvendetes jó tanulság nem kényszerítene bennünket rá. Ugyanis ez a magyar pénzt szerető osztrák cég a sétatér baloldali részén, a Duna-parton, városi területen kizárólag német cégtáblán hirdette osztrák portékáját. Ezt a vakmerőséget szóvátettük és követeltük a német cégtáblának a városi területről való eltávolítását. Megirtuk, hogy pár nappal utóbb a cégtábla valósággal le is került onnan és pár napig távollétével tüntetett. De azaussigi Schichtéknek dacára, hogy osztrákok, van magukhoz való eszük és ha már a magyar cégtáblát nem is szeretik, de a magyar pénzt annál jobban kedvelik és csak így eshetett meg, hogy a cég nyelt egy nagyot és most a német cégtábla helyére magyar-szereb nyelvű táblát tettetett. Helyes. A német portékát hirdessék legalább magyarul. Ha szereti a mi magyar pénzünket, tisztelettel megkövetjük, ne vesse meg a mi szép magyar nyelvünket. Elég hiba és oktalanság, ha mi még így is el tudjuk olvasni ezt az aussigi cégtáblát. — De hol késik az égi homályban az ujvidéki magyar védőegyesület, mint ilyen? Alszik? Csak aludjon édesen, álmodjon szépet és ha felébred, jusson eszébe, hogy nemcsak a tagdíjak beszédese az egyedüli feladata.

Bokányi Dezső Ujvidéken. A nemzetközi szociálistáknak egyik földönjáró apostola: Bokányi Dezső, — amint értesülünk, — szombat este a gyorsvonattal Ujvidékre érkezik és vasárnap délután résztvesz azon a népgyűlésen, amelyet a helyi szociálista párt a törvényház melletti téren tartani fog. Az ujvidéki szociálista párt a népgyűléssel kapcsolatosan fáklyásmenetet is akart rendezni, — amelylyel az érkező vezért a vonatnál üdvözölni akartak, — de a rendőrség a fáklyákkal való felvonulást betiltotta, mely határozatot a szociálisták a tanácshoz megfélembesték.

Ellopott óra és lánc. Müller Károly, lőkerti vendéglős csütörtök reggel 8 korona értékű duplafedelű goldin óráját és 120 korona értékű aranyláncát, melyen egy iránytű függött a vendéglő melletti nyitott lakoszoba asztalára tette, ahonnan ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a tolvajt keresi.

Kérelem a bács megyei írókhoz! Felkértünk a következő sorok közlésére: Az „Országos Monografia” szerkesztősége megbi-

zott engem a Bács megye Monografiája „Irodalom, Művészet, Tudomány és Színészet” fejezeteinek a megírásával. Ezen célra földolgoztam azon adatokat, amelyek leyikális művekben találhatóak voltak. A munka teljessége érdekében kérem a bács megyei származású írókat és művészeket, sziveskedjenek mindazon reájuk és munkáikra vonatkozó újabb adatokat, amelyeket a jelzett művek még nem tartalmazhatnak, a Magyarország Monografiája szerkesztőségébe (Budapest V. Magyar Tudományos Akadémia) vagy közvetlenül hozzám küldeni. Hazafias üdvözléssel Zombor, 1907. augusztus 26. Pataj Sándor, az igazság szerkesztője.

A villamos vasut. A villamos vasut és világítás ügyében, — amint azt jeleztük, — e hó 28-án a városi tanács meghívására Kollós keresk. min. műszaki tanácsos, a villamos ügyek előadója és Debreceni Jenő, a debreceni világítási művek előadója Ujvidéken jártak. Kollós műszaki tanácsos szakértői véleményét legközelebb írásban fogja beterjeszteni.

Katonai készenlétraktár. A város a katonai hatóság kérelmére az ujvidéki Ferencz-József laktanyában katonai készenlétraktárt építtetett, amelyet a városi tanács kiküldöttei a hadtestparancsnokság küldötteinek hivatalosan át is adtak. Az átadásnál a városi tanács részéről ifju Jójárt János, tanácsnok, Wulko Sándor, városi mérnök, a katonai hatóság részéről Apostolovits Jenő zázados, Csor-markovics százados, készenlétraktártiszt, Grohmann dr. csapat ezredorvos, Kassafürek Károly főhadnagy, a II-ik hadtest hadbizottságának képviselőjében, Sárkány János, katonai építészeti segédmérnök, a katonai építészeti osztály vezetője, Dudwarszky Dusan hadnagy, csapatképviselő, a 28. sz. kezelőbizottság kezelőtisztje vettek részt. A katonai hatóság az épületet kifogástalannak találta és azt átvette.

Iskolai beiratások. A helybeli református elemi népiskolában ez 1907—8 tanévre szóló iskolai beiratások szeptember 2. 3. és 4-én történnek. A tanév megnyitása 5-én lesz ünnepélyes istentisztelettel kapcsolatosan. A rendes tanítás kezdete 6-án lesz.

Házi lőtér. Az ujvidéki m. kir. honvédszázalójnak a kalvaria mellett házi lőtere volt. Most, hogy az ártézi fürdőt diszes park fogja övezni, a lőterre is szükség volt és azt a város visszavette. A honvédek erre új házi lőteret kértek, de a gazdasági bizottság úgy határozott, hogy most nem talál alkalmas területet erre a célra és a kérést elutasította.

Összedől a rendőrlaktanya. Megirtuk, hogy a rendőrfőkapitány a városi tanacstól a külterületi rendőrlaktanya sürgős tatarozását kérte. De a tatarozás mindeddig nem történt meg és így Vései Elek, főkapitányhelyettes eziránt újabb kérelmet intézett a tanácshoz, melyben elpanaszolja, ha az épületet haladéktalanul ki nem javítják, — biz az össze is dőlhet. Talán most meg fogják csinálni.

Sohase lesz gyáriparunk. Még élénk emlékezetünkben van a létesíteni tervezett Sztudinka-féle posztógyár viszontagságos története, melynek képesen megjósolták, hogy nálunk, — a kicsinyes gondolkodásmód miatt, — gyáriparunk sohasem lesz. Híradással voltunk arról, hogy Klein Ferencz gyáros kérést adott be a városhoz, amelyben francia cserepet, keramiai árukat készítő gyárvállalata részére terület átengedését kéri. Ez hónapokkal ezelőtt történt. A legutóbbi gazdasági bizottsági ülés tárgyalta a kérelmet és az előadó tanácsnok azt a javaslatot tette, hogy szőlítassék fel a vállalkozó, miszerint jelölje meg, hogy a gyártáshoz szükséges homokot honnan fogja venni? És csak azután lehet érdemben határozni. Ha ez nem komédia, akkor vétkes hanyagság. Ezt már előbb kellett volna megkérdezni és nem hónapokig elintézetlenül és előkészületlenül hevertetni az aktákat. Ilyen módon gyáriparunk sohasem lesz. A vállalkozó nem esett a fejére, hogy hónapokig várjon válaszra. Máshova fog menni. És jól teszi!

A sportpályáról. Az újvidéki kir. katólikus magyar főgimnázium kérvényt adott be a városi törvényhatósági bizottsághoz, amelyben a versenypályán emelendő triblün megépítését kéri. A gazdasági bizottság a kérést csak az eszmei szabályozási terv elkészülte után fogja érdemben tárgyalni.

Épülő Újvidék. A városi tanácstól újabban *Königsdtler testvérek* a Buza-tér 5. alatti házuk udvarában építendő raktárhelyiségre, *Lehr Adolf és Róbert*, a Jenőherceg-utca 34. sz. a. építendő új házra, *Kazarov István*, a Damjanich-utca 14. a. építendő új házra, *Wachtl György*, az Uzsaszka-utca 6. a. házában udvarán létesítendő toldalék épületre, *idősb. Jójárt János*, az alkotmány-utca 72. sz. a. házon eszkezlendő átalakításhoz, *Mempli György*, a Mátyás-király-utca 14. sz. a. ház udvarában építendő konyha és pincehelyiséghez, *Stojkovič Száva*, a Jenőherceg-utca 3. sz. alatt építendő új házra, *Vuchkovics György*, a Hán-utca 13. sz. a. ház udvarában építendő fészkerhez és végül *Szabó Ferencz*, a Damjanich-utca 17. sz. a. házában építendő műhely és konyhához építési engedélyt kérték.

Adria halkonzervgyár. A debreceni Adria halkonzerv- és halfüstölő gyár kérvényt adott be a városhoz, amelyben egy Újvidéken építendő elárusító helyiség részére területet kér. A gazdasági bizottság felszólítja a kérvényező céget, hogy jelölje meg pontosan hol és milyen helyiségre van szüksége, egyben mutassa be a terveket és csak akkor fog a kérés felett érdemileg dönteni.

Zombory László temetése. Szerda délután 5 órakor helyezték a róm. kath. temető kápolnájából örök nyugalomra *Zombory László*, volt újvidéki ügyvéd, városi tb. főügyészt. Óriási számú előkelő gyászoló közönség adta meg a végtisztességet. A nyitott sírnál *Szelek Lajos dr.* az ügyvédi kar nevében mondott mélyen megindító, szép gyászbeszédet. A bírak nevében *Ernst Ödön*, kir. törv. bíró mondott könnyekig megható és szívhez szóló bucsuztatót. — Az elhunyt fia utban Amerikából Antwerpenben megbetegedett és így a temetéshez el nem jöhetett. Az elhunyt lelki üdvéért csütörtök reggel gyászmise volt.

Elhalálozások. Jankovics Angyalka életének tizennyolcadik évében f. hó 28-án jobblétre szenderült. Csütörtökön, 29-én délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra. *Krakanovics Darinka*, Dr. Davidovacz Milán helybeli ügyvéd testvére, hosszas szenvedés után f. hó 26-án Titelen elhunyt. Szerdán, e hó 28-án Újvidékre hozták, s az almási temető kápolnájából délután öt órakor helyezték örök nyugalomra.

A szobaleány bevásárolt.

Selymet, ruhát, ernyőt, ékszeret.

De lopott pénzen.

Szerda délelőtt *Miroszavlyevits Koszta* újvidéki kereskedő, mint az újvidéki szerb központi hitelintézet igazgatósági tagja az intézetnél hivatalos teendőit végezte, amikor *Manigodits Dóme*, pénztárnok arra figyelmeztette, hogy két hét előtt elbocsájtott szobaleánya a jelenleg is *Miroszavlyevits Koszta* szolgálatában levő *Dewald Erzsébet* nevű szakácsnő nevére kiállított takarékbetét könyvből aznap 449 korona 69 fillért vett fel. A pénztárnoknak feltűnt, hogy mire kell a szakácsnőnek egyszerre a nagy összeg, de a pénzt felvevő szobaleány azzal nyugtatta meg a pénztárnokot, hogy a szakácsnő férjhez megy és így hozományra kell a pénz. Ezután ki is fizette az összeget.

Miroszavlyevits Koszta azonban miután tudta, hogy szakácsnője nem megy férjhez, rosszat sejtett és az esetet a rendőrségnek bejelentette. Időközben a *Miroszavlyevics* ribnyáki szülőjében szolgáló szakácsnője is értesül a pénze eltűnéséről és ugyancsak panaszt tett a rendőrségnél.

A rendőrség a tettest a pénztárnok által megjelölt *Kiss Katalin* szobaleány személyében kinyomozta és a vasutnál elfogta. Elfogatásakor már csak 39 korona készpénzt találtak nála, a többiért helybeli kereskedőknél

drága csipkéket, szöveteket, arany ékszereket, napernyőt, cipőt és egyéb értékes dolgokat vásárolt.

A rendőrség közbenjárására az illető kereskedők, mihely arról értesültek, hogy *Kiss Katalin* lopott pénzen vásárolt be, az árukat visszavették és az érték járó pénzt visszaadták. *Kiss Katalint* letartóztatták és az ügyészséghez kísérik át.

Dewald Erzsébet szakácsnő kára kevés híján megtérült

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.

Felolós szerkesztő: Mayer József.

Társzerkesztő: Medvetzky Imre dr.

Már néhány nap múlva megnyílik

a pazar fényvel újjáalakított, megnagyobbított és teljesen újonnan berendezett

Mayer-szállóbeli kávéház és étterem,

mely a modern kor igényeinek megfelelőleg, a legkényesebb izlést is kielégítve városunk egyik nevezetessége lesz.

Szíves támogatásért esedezik

Mayer Imre

3-3.

szállodatulajdonos.

Íróasztal,

szolid és olcsó, jól elzárható fiókokkal megvételre kerestetik a „Határőr” kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

Az újvidéki kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 6434/tl. 1907. sz. a. kelt végzése alapján a zárgondnoki kezelés alatt levő újvidéki 2279. számú betétben A I. 12. sorsz. *Popovics Ignác* újvidéki lakos nevében foglalt (*Bathányi-utca 21. szám*) házat 1907. év szeptember hó 1-től kezdődőleg 1908. év január végéig terjedő öt hónapra bérbe adom.

A ház áll 2 utcai, 4 udvari szobából, 1 konyha, 1 mosókonyha, 1 műhely, pincze és padlásból.

Bérlet ajánlatok általam (*Dr. Kubnyai Károly* ügyvéd irodájában) elfogadtatnak.

Újvidék, 1907. augusztus 28.

Heimann Károly,
zárgondnok.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a kiszácsi-ut mentén levő újonnan épült gőztéglyáramban

nagyobb mennyiség átvételnél

I. rendű tégla 33.— koronáért

II. rendű tégla 28.— koronáért

kapható.

Tisztelettel

Glück Samu.

4-3

TAKÁCS-féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál, ára 3 korona. — Nagy jóvodelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használatát által éri el, ára 90 fillér. — Kik sémorhajban szenvednek, azok használják a

FOLYÉKONY ECETSZAPPANT,

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben K 1-20

Takács István „Mátyás Király” gyógytár

CINKOTA. (Budapest mellett).

54. 16-3

Hirlapi subpränumeratio!

A „ROYAL” szállodában különféle komoly és vigtartalmu napi-, illetve hetilapok kerülnek eladásra, u. m.:

Pesti Hirlap, Magyarország, Magyar Hirlap, Bosszem Jankó, Kakas Márton Magyar Figaró, Vasárnapi Ujság, Pester Journal, Politisches Volksblatt, Pester Lloyd, Freie Presse, Fliegende Blätter és más ujságok.

55. 3-3

Két kosztos diákot

elfogadok. — Tágas külön szoba, jó élelmezés, gondos felügyelet és szórakozásra félholdas udvar és kert szolgál.

Bezzegh János

m. kir. adótárnok

FUTAKI-UTCZA 95.

3-3

Helyiség

változtatás.

A *Wagner-féle* ház átépítése miatt a helybeli piacon 1861 óta fennálló könyvkereskedésemet f. évi február hó elején a *Futaki-utca (II. Rákóczi Ferenoz-út) 12. száma alatt levő saját házamba helyeztem át.*

Ez alkalommal ajánlom a mélyen tisztelt közönségnek gazdagon felszerelt raktáromat, ugymint: **könyveket, levél-, író- és rajzpapírokat, irodai és rajzfelszereléseket, üzleti könyveket, noteszeket fényképező oikkokat, a leg-szolidabb áron.**

Kiváló tisztelettel

Herger Ágoston.

Répa-Mag

óvári, obendorfi ekendorgjavított óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland-china

Magyar-bikák

kan-malacok, Pekingi gácsérok. Lámpanélküli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassói uradalmi Intézősége. u. p. Kozca.